Gezonde keuzes voor Zuid-Limburg

Terugblik op webinar Trendbreuk en Gezonde leefomgeving

De GGD Zuid Limburg hield op 29 november 2022 het webinar Gezonde keuzes voor Zuid-Limburg met de thema's Trendbreuk en Gezonde leefomgeving. Mocht u het gemist hebben dan kunt het webinar terugkijken:

Opname webinar

We hebben enkele fragmenten voor u geselecteerd:

- Introductie: 2.46 - 4.03
- Trendbreuk: 20.32 - 23.32
- Gezonde leefomgeving 38.21 - 39.59
- Het meerjarenperspectief: 49.00 - 49.57 en 50.40 - 51.48

Wat werd er besproken?

De aanleiding

Elke 4 jaar komt de GGD met een meerjarenperspectief (MJP). Het nieuwe MJP wordt op 1 april 2023 aan de gemeenteraden ter zienswijze voorgelegd. Met dit webinar wil de GGD gemeenten goed en tijdig informeren.

Het webinar heet Gezonde keuzes voor Zuid-Limburg. Die zijn hard nodig vanwege de gezondheidsachterstand van Zuid-Limburg. Mede dankzij het lef van de gemeenteraden en Provinciale Staten om krachten te bundelen, hebben we de afgelopen jaren kunnen samenwerken en investeren in een gezonder Zuid-Limburg. Als je ziet wat er in die paar jaar al bereikt is, is dat bijzonder. Mirjam Clermonts, voorzitter bestuur GGD Zuid Limburg, gaf de gemeenten en Provinciale Staten een compliment voor hun gezamenlijke ambitie. "Met vasthoudendheid gaan jullie voor dat ene doel: de verbetering van de gezondheid. Nu komt het aan op doorzetten."

Trendbreuk
De ambitie om de trend in de gezondheidsachterstand te breken vereist een langjarige aanpak. Dat is spannend voor gemeenteraden en Provinciale Staten, want het betekent regeren over een verkiezingsperiode heen. Maar het is de investering waard! Als we niet doorzetten, raakt Zuid-Limburg verder achterop ten opzichte van de rest van Nederland. De trend écht breken betekent inzetten op preventie. Preventie voorkomt dure zorg en zware ondersteuning, maar het is wel lastig te becijferen welke kosten op termijn worden bespaard. En vergeet ook niet dat de trend breken voldoende, vergelijkbare interventies vraagt binnen de hele regio.
In september jl. zijn de resultaten van de Vervolgmeting Sociale Agenda Limburg 2025 gepresenteerd. Er is geen verdere achteruitgang geconstateerd. Dat is winst. Zeker als je bedenkt dat in de onderzoeksperiode corona speelde. Rondom de fase Kansrijk Start, waar echt 'massa' gemaakt wordt door veel interventies en inzet van veel partijen, is al een licht positief resultaat te zien. Zwaardere hulp wordt voorkomen door tijdig lichte hulp aan te bieden.

De kracht van Trendbreuk zit in de gezamenlijke, langjarige aanpak, het bundelen van inzet en mogelijkheden van partijen, en het samen massa maken met bewezen interventies. Steeds meer partijen doen mee. De Trendbreuk-aanpak wordt landelijk als voorbeeld gezien, ook in het kader van de landelijke akkoorden die momenteel worden afgesloten (IZA, GALA). Maar er zijn ook zorgpunten, zoals gemeenten die te weinig meedoen aan het collectief en te veel eigen projecten starten, los van de Trendbreuk-aanpak. Risico's zitten in het loslaten van de langjarige aanpak of minder gedegen impactmetingen. Advies aan gemeenten en Provincie: vasthouden, volhouden en zorgen dat bewezen interventies duurzaam geborgd worden!

Wilt u op de hoogte blijven van de Trendbreuk?
- Meldt u aan voor de digitale nieuwsbrief en wekelijkse nieuws-update door een mail te sturen naar trendbreuk@ggdzl.nl
- Volg Trendbreuk Zuid-Limburg op LinkedIn

Gezonde leefomgeving
De plek waar je woont, werkt en leeft (fysieke en sociale leefomgeving) beïnvloedt je gezondheid. Een gezonde leefomgeving draagt ook bij aan de Trendbreuk. Dat vergt wel een samenhangende benadering van gezondheid. Het gaat niet alleen over het beschermen tegen milieurisico's, maar ook over het stimuleren van gezond leven. Een gezonde leefomgeving is gezond-makend. Niet voor korte tijd, maar langdurig. Die duurzaamheid is te bereiken door de omgeving gezondheidsbevorderend te maken: de omgeving maakt de gezonde keuze makkelijk. Een gezonde woonwijk is aantrekkelijk en nodigt uit tot bewegen, ontspannen en ontmoeten.

Een gezonde fysieke leefomgeving betekent dat er voldoende groen is, dat je schone lucht inademt, dat je geen hinder hebt van geluid en dat je beschermd bent tegen milieurisico's. Voor een gezonde sociale leefomgeving is het van belang dat wonen, werken en voorzieningen dicht bij elkaar liggen, zodat mensen makkelijk naar hun werk of school kunnen fietsen of te voet naar de winkel kunnen. En dat mensen elkaar kunnen

ontmoeten. We weten dat een ongezonde omgeving bijdraagt aan ziekte en ongezondheid. Een groene omgeving leidt juist op allerlei manieren tot een betere gezondheid.

Maar een gezonde leefomgeving hebben mensen niet of nauwelijks zelf in de hand. Hier ligt een verantwoordelijkheid voor de gemeente(raad). En een kans. Die kans bestaat uit het verbinden van gezondheid met omgeving en ruimtelijke inrichting. Het is bij uitstek een onderwerp dat de gemeente in samenspraak met burgers kan oppakken; het biedt de mogelijkheid tot burgerparticipatie. Het is daarbij van belang om gezondheid vanaf het begin mee te nemen in de plannen. De GGD heeft kennis over gezondheid én omgeving en ziet steeds de verbinding daartussen. Daardoor kan de GGD gemeenten helpen met onafhankelijk advies en ondersteuning bieden vanuit een brede benadering van maatschappelijke vraagstukken.

Tijdpad meerjarenperspectief GGD

- 31 jan.: Webinar over Jeugdgezondheidszorg en Veilig Thuis. Uitnodiging volgt.
- Voorjaar: Raadsconferentie (live), daarin gaan raadsleden, ketenpartners en de GGD met elkaar in gesprek.
- 1 april: Concept-meerjarenperspectief naar gemeenteraden.
- Mei-juni: Gemeenten dienen zienswijze in bij GGD Zuid Limburg.
- 6 juli: Vaststelling door Algemeen Bestuur.

Vragen en antwoorden

Tijdens het webinar konden de deelnemers vragen stellen. In de bijlage vindt u een overzicht van alle vragen met de antwoorden. Mocht u alsnog een vraag willen stellen naar aanleiding van het webinar, dan kunt u mailen naar directieenbestuursbureau@ggdzl.nl

Met vriendelijke groet,

Frank Klaassen, voorzitter directie GGD Zuid Limburg
Fons Bovens, directeur GGD Zuid Limburg